

PROJEKT

Uchwała Nr
Rady Gminny Ciasna
z dnia roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.), Rada Gminy Ciasna uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku.

RADCA PRAWNY

Sprawdzono

Kopieje w 2 egzemplarzach

OTRZYMAŁEM
128581 awnym

WÓJT

mgr inż. Zdzisław Kulej

*Załącznik
do Uchwały nr
Rady Gminy Ciasna
z dnia roku*

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2018-2020**

CIASNA 2018

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
I. Diagnoza środowiska i charakterystyka uczestników programu.....	4
II. Cel główny i cele szczegółowe programu.....	7
III. Oszacowanie mocnych i słabych stron programu – analiza SWOT.....	8
IV. Budżet programu. Monitorowanie i ewaluacja.....	9
V. Harmonogram realizacji programu.....	10

WPROWADZENIE

Podstawą opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 jest art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.).

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone indywidualną opieką ma możliwość zaspokojenia swoich potrzeb, dzięki czemu może się prawidłowo rozwijać. Rodzina prawidłowo wypełniająca swoje zadania stanowi dla swoich członków, a przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

Dokonujące się współcześnie przemiany społeczno - gospodarcze często jednak zaburzają dotychczasową stabilność i równowagę socjalną. Tam, gdzie natężenie zagrożeń jest znaczące, rodziny stają w obliczu nawarstwiających się problemów i są bezradne w ich przewyciężeniu. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem niskich dochodów, czy długotrwałego bezrobocia.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie to powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala jej zwiększyć szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na nabywanie nowych umiejętności. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

.. W pracy z rodziną ważna jest zasada pomocniczości, a istotnym jej założeniem jest zakres pomocy na rzecz osoby i rodziny. Społeczność nie może ingerować w sprawy, z którymi poszczególne jednostki są w stanie poradzić sobie same, a jedynie tam gdzie pomoc jest niezbędna. Nie można zastępować działań poszczególnych osób i rodzin. Pomoc instytucjonalna występuje w sytuacji, jeśli osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Należy pamiętać, że pomoc ma polegać na wspieraniu, a nie na wyręczaniu w realizacji zadań.

Opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 stanowi systemowe, w skali gminy, pojmowanie działań pomocowych, koordynację zadań, rozwój oraz szybkość interwencji przy jednoczesnym zapewnieniu dobrego przepływu informacji pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Ciasna na lata 2016 – 2025 celem głównym jest „Zapewnienie mieszkańcom Gminy Ciasna bezpieczeństwa socjalnego, umożliwienie włączenia społecznego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji”. Wskazano na wzmocnienie trwałości rodziny, wyrównywanie szans życiowych różnych typów rodzin, wspieranie ich rozwoju i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym prawidłowe ich funkcjonowanie.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW PROGRAMU.

Diagnoza to nie tylko rozpoznawanie sytuacji, ale także pierwszy etap dostarczania wsparcia, wzmocnienia, wprowadzenia zmian.

W pracy socjalnej diagnozą powinien być objęty nie tylko sam jej obiekt, ale także jego środowisko społeczne i otoczenie.

Diagnoza ukaże faktyczną skalę problemu oraz wskaże realne potrzeby, które stoją przed władzą lokalną, służbami oraz instytucjami zajmującymi się problematyką wspierania rodziny, a także przed społecznością lokalną i każdym mieszkańcem gminy Ciasna.

Gmina Ciasna jest położona w północno – zachodniej części województwa śląskiego. Obszar gminy wynosi 13 395 ha. W skład gminy wchodzi 9 sołectw: Ciasna, Dzielna, Glinica, Jeżowa, Molna, Panoszków, Sieraków Śląski, Wędzina i Zborowskie.

Z danych ewidencji ludności (stan na 15.11.2017 rok) wynika, że w gminie Ciasna zamieszkuje 7641 mieszkańców, z czego 3907 to kobiety (51,13%), a 3734 to mężczyźni (48,87%). Liczba mieszkańców gminy do 18 roku życia włącznie to 1265 osoby (16,55%).

Na terenie gminy działa 7 przedszkoli (łącznie z filiami), w tym 1 niepubliczne, 3 szkoły podstawowe. Do szkół ponadgimnazjalnych młodzież dojeżdża głównie do szkół na terenie powiatu lublinieckiego i oleskiego.

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku przedstawia się następująco (dane Urzędu Gminy w Ciasnej):

Tabela nr 1: Edukacyjne grupy wiekowe (stan na dzień 14.11.2017 roku)

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
3 – 5	93	111	204
6 – 12	254	283	537
13 – 15	106	121	227
16 - 17	73	80	153
18	35	37	72
Ogółem	561	632	1 193

Źródło: Opracowanie na podstawie danych ewidencji ludności UG Ciasna.

Program przygotowano w oparciu o diagnozę problemów i zagrożeń dotyczących rodzin objętych różnymi formami wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy uwzględnieniu współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy – niezależnie od formy – jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie na tej podstawie stosownej decyzji. Poniższe tabele obrazują liczbę rodzin objętych pomocą, rodzaje świadczeń, przyczyny korzystania z pomocy społecznej w 2016 roku.

Tabela nr 2 - Liczba rodzin objętych pomocą w 2016

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Rodziny ogółem, w tym:	90	246
2.	o liczbie osób od 1 do 3	62	106
3.	od 4 do 6 i więcej	26	133
4.	w tym rodziny z dziećmi	34	135
5.	rodziny niepełne	6	13

6.	rodziny emerytów i rencistów	13	33
----	------------------------------	----	----

Jeśli chodzi o przyczyny ubiegania się o pomoc, o których mowa w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, to najliczniejszą pozycję, oprócz rodzin o niskich dochodach, stanowi niepełnosprawność – 45 rodzin, tj. 108 osób w tych rodzinach.

Tabela nr 3 – Przyczyny ubiegania się o pomoc

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	69	192
2.	Bezrobocie	36	87
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	10	49
4.	Niepełnosprawność	42	100
5.	Długotrwała lub ciężka choroba	12	22
6.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	25	102
7.	Przemoc w rodzinie	3	16
8.	Alkoholizm	14	28
9.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1

W 2016 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 333 wywiady środowiskowe (bez wywiadów do instytucji zewnętrznych), w tym aktualizacje wywiadów (część IV), rozeznając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Średnio na 1 pracownika przypadało około 111 wywiadów, a każdy z pracowników socjalnych miał pod swoją opieką średnio 30 środowisk (rodzin), z którymi spotyka się wielokrotnie w celu pomocy w rozwiązywaniu ich problemów. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 67 rodzinom, w których zamieszkiwało 201 osób.

Dzieci wychowujące się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej uczęszczające do placówek oświatowych kwalifikowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej do programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania.”

Łącznie w 2016 roku dożywianiem objęte były 73 osoby, z tego 22 stanowiły dzieci do 7 roku życia, 51 to uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Wydano łącznie 9 365 posiłków.

Jednym z głównych zadań w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się o pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej. To jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego”, będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, doradcą, czy po prostu cierpliwym słuchaczem.

Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym życiem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom

życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy już przy pierwszej wizycie analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania problemów, udziela porad, ukierunkowuje klienta na możliwości załatwiania jego spraw, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu.

W przypadku wystąpienia problemów opiekuńczo – wychowawczych w rodzinie, pracownik socjalny, za zgodą rodziny wnioskuję o pomoc asystenta rodziny. W bieżącym roku tą formą pomocy objętych jest osiem rodzin, w których wychowuje się 21 dzieci do lat 18, w tym 6 rodzin objętych jest także nadzorem kuratora sądowego.

W 2016 roku udzielono pomocy w formie pracy socjalnej 67 rodzinom, w których zamieszkiwało 201 osób.

Niejednokrotnie przyczyną dysfunkcyjności rodzin jest występowanie przemocy domowej. Należy obalić mit, że przemoc domowa występuje rzadko i wyłącznie w rodzinach patologicznych, a agresja pomiędzy członkami rodziny jest jedną z wielu normalnych form zachowania w codziennym życiu.

Poniżej zostanie pokazana skala zjawiska oraz działania instytucji działających na rzecz ograniczenia skutków zachowań prowadzących do zjawiska przemocy domowej.

Na terenie naszej gminy ofiarami przemocy są kobiety i dzieci. Sprawcami mężczyźni – ojcowie, mężowie, partnerzy i inni członkowie rodziny. Występują wszystkie formy przemocy: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna. Należy pamiętać, że za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca.

Poniższa tabela przedstawia działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w których dochodzi do przemocy.

Tabela nr 4: Działania podejmowane przez Zespół w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Rodzaj podejmowanych działań	Liczba podjętych działań	
		2016	2017
1.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A” przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę	2	1
2.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A” przez pedagogów szkolnych wszczynających procedurę	1	0
3.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A” przez funkcjonariuszy Policji wszczynających procedurę	9	6
4.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – C” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej	11	12
5.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – D” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej	12	10
6.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	15	16
7.	Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”	12	7
8.	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	6	10

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciasnej.

Na terenie gminy Ciasna przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Przedstawione dane odnośnie występowania zjawiska przemocy w rodzinie nie odzwierciedlają rzeczywistej skali tego problemu. Stosowanie przemocy bardzo często identyfikuje się z mitem, że „przemoc domowa to sprawa prywatna” i „brudny należy prać we własnym domu”. Jednak przemoc to nie osobisty problem, tylko przestępstwo ścigane z urzędu (art. 207 k.k.). Nie zatrzymana prowadzi do eskalacji i jest poważnym zagrożeniem dla zdrowia, a nawet życia.

Działania podejmowane przez GKRPA w 2015, 2016 i 2017 roku dotyczące procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 5: Działania GKRPA dotyczące procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego

Lp.	Forma podjętych działań	Liczba osób, względem których podjęto działanie		
		2015	2016	2017
1.	Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	6	7	3
2.	Skierowanie na badanie do biegłych sądowych osób w sprawie wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	9	8	3
3.	Otrzymane opinie biegłych	11	15	3
4.	Wnioski do sądu o zastosowanie leczenia odwykowego	5	9	3
5.	Postanowienia sądu o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	15	9	5
6.	Postanowienia sądu o ustaniu obowiązku leczenia odwykowego	11	6	9
7.	Zawiadomienia sądu o terminach spraw dot. leczenia odwykowego	16	8	10
8.	Umorzenie sprawy	0	4	1
9.	Oddalenie wniosku	1	1	1

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciasnej.

Uczestnikami/adresatami programu są rodziny przeżywające z różnych przyczyn trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych z terenu gminy Ciasna.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

II. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.

Głównym założeniem programu jest wdrożenie systemu zintegrowanych działań we współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na rzecz wspierania rodziny celem przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe programu:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinie.
2. Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
3. Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- a) Liczba rodzin i dzieci objętych różnymi formami pomocy finansowej i rzeczowej,
- b) Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- c) Liczba zaangażowanych instytucji i podmiotów w działania na rzecz rodziny,
- d) Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy specjalistów.

Mierniki:

- a) Wywiady środowiskowe, sprawozdania i informacje z podejmowanych przez podmioty działań,
- b) Notatki urzędowe i inne dokumenty.

III. OSZACOWANIE MOCNYCH I SŁABYCH STRON PROGRAMU – ANALIZA SWOT.

Analiza SWOT stanowi ogniwo tworzenia programu. Źródłem jest refleksja nad słabymi i mocnymi stronami programu, a także nad szansami i zagrożeniami. Atutem są mocne strony, które będą pomocne przy realizacji programu, natomiast słabe strony i zagrożenia dają możliwość twórcy programu dokonywania zmian i ulepszeń.

Poniższa analiza SWOT została przygotowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciasnej. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- **S (strengths)** mocne strony – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną.
- **W (weaknesses)** słabe strony – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną.
- **O (opportunities)** szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów.
- **T (threats)** zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Tabela nr 6: Analiza SWOT

Uwarunkowania wewnętrzne	
Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasoby instytucjonalne: <ol style="list-style-type: none"> a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; b) Stacja opieki Caritas ; c) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; d) Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie; e) Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu; f) Prokuratura rejonowa w Lublińcu; g) Biegli sądowi; h) Sąd rejonowy w Lublińcu; i) Kuratorzy sądowi; j) Placówki oświatowe; k) Placówki ochrony zdrowia; l) Powiatowy Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności w Tarnowskich Górach; m) Poradnia terapii uzależnień w Lublińcu; n) Oddział terapii uzależnienia od alkoholu w Lublińcu; o) Punkt konsultacyjny w Lublińcu; p) Klub AA w Lublińcu; q) Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Lublińcu; r) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lublińcu; s) Powiatowy Urząd Pracy; t) Kluby sportowe; u) Ochotnicza straż pożarna; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie koszty utrzymania rodzin. 2. Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych . 3. Niewystarczające współdziałanie rodziców w edukacji dzieci. 4. Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. 5. Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.

<ol style="list-style-type: none"> 2. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności i kwalifikacje kadra pomocy społecznej; 3. Działania profilaktyczne i prozdrowotne w szkołach; 4. Wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktycznym działaniu; 5. Umiejętność pracy w grupie; 6. Dobra współpraca z instytucjami, organizacjami i służbami; 7. Wzajemne wspieranie się pracowników ośrodka pomocy społecznej; 8. Komunikatywność, systematyczność oraz kreatywność pracowników socjalnych 9. Istnienie procedur Niebieska Karta. 	
Uwarunkowania zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Akceptacja rodzin dla działań podejmowanych na rzecz zadań programowych; 2. Regulacje prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy osobom i rodzinom zagrożonym; 3. Realizowana procedura „Niebieskiej Karty” przez instytucje i służby do tego uprawnione; 4. Gotowość do współpracy służb i instytucji. 5. Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. 6. Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. 7. Rola asystenta rodziny. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilność prawa, częste zmiany przepisów prawnych; 2. Negatywne wzorce zachowań społecznych; 3. Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych rodzin; 4. Wpływ zjawisk negatywnych, zachowań ryzykownych (przemoc w rodzinie, przemoc rówieśnicza, alkoholizm, cyberprzemoc, inne uzależnienia) 5. Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „szybkość życia”, brak czasu na rozmowy z dziećmi i rozwiązywania ich problemów.

Zródło: Opracowanie własne.

IV. BUDŻET PROGRAMU. MONITOROWANIE I EWALUACJA.

Program i zapisane w harmonogramie realizacji zadania realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciasnej ze środków własnych gminy, dotacji z budżetu państwa, środki własne instytucji i służb wskazanych w programie.

Do dnia 31 marca sporządzane będzie radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny celem przeprowadzenia ewaluacji i sprawdzenia efektywności podejmowanych w ramach programu działań oraz przedstawiane zostaną potrzeby związane z ich realizacją.

Dokumentacja przechowywana będzie w Ośrodku Pomocy Społecznej. Wszelkie działania podejmowane w celu realizacji programu będą podlegały monitoringowi i ewaluacji.

Rezultaty programu będą mierzone za pomocą niewymiernych metod obserwacji, rozmów, wywiadów, ale także analizy prowadzonej dokumentacji przez podmioty zaangażowane w jego realizację.

V. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.

Poniżej przedstawiono harmonogram realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ciasna w latach 2018 – 2020.

1. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO RODZINIE.

Lp.	Formy i rodzaj działań	Odpowiedzialny	Okres realizacji	Źródło finansowania
1.	Udzielanie pomocy materialnej i rzeczowej w formie świadczeń pomocy społecznej mającej na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.	GOPS	2018-2020	budżet gminy budżet państwa
2.	Dożywianie dzieci w szkołach.	GOPS Placówki oświatowe	rok dydaktyczny	budżet gminy budżet państwa
3.	Zapewnienie pomocy w formie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekuna, świadczeń „za życiem” i funduszu alimentacyjnego zgodnie z przepisami prawa w tym zakresie.	GOPS	2018-2020	budżet państwa
4.	Zapewnienie pomocy w formie świadczeń wychowawczych, tzw. 500+	GOPS	2018-2020	budżet państwa
5.	Pomoc materialna w formie stypendiów i wyprawek szkolnych dla dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.	Urząd Gminy Placówki oświatowe	rok szkolny 2018-2020	budżet gminy budżet państwa
6.	Udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych rodzinom spełniającym kryteria ustawowe.	Urząd Gminy	2018-2020	budżet gminy
7.	Program POPŻ	GOPS	Zgodnie z ustaleniami z Bankiem Żywności	budżet gminy
8.	Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	GOPS	2018-2020	budżet gminy
9.	Karta Dużej Rodziny	GOPS	2018-2020	budżet gminy budżet państwa

2. WSPIERANIE RODZINY W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH.

Lp.	Formy i rodzaj działań	Odpowiedzialny	Okres realizacji	Źródło finansowania
1.	Praca socjalna na rzecz rodzin wymagających wsparcia.	GOPS	2018-2020	w ramach obowiązków służbowych
2.	Wspieranie rodzin mających problemy opiekuńczo – wychowawcze przez pracę asystenta rodziny.	GOPS	na wniosek pracownika socjalnego, za zgodą rodziny	budżet gminy
3.	Pomoc rodzin wspierających.	GOPS	według potrzeb	budżet gminy
4.	Realizacja programów i projektów w placówkach oświatowych dotyczących profilaktyki i	Placówki oświatowe	zgodnie z założeniami	budżet gminy

	przeciwdziałania szeroko rozumianym zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży. Programy prozdrowotne m.in.: „Trzymaj formę”, „Czyste ręce”, „Szlanka mleka”, „Owoce w szkole”, „Śniadanie daje moc”, „Szkoła promująca zdrowie”.	GOPS GKRPA	GPPRPA i GPPN na lata 2018-2020	
5.	Indywidualne poradnictwo zawodowe, psychologiczne, psychoterapeutyczne, pedagogiczne i prawne dla rodzin.	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna PUP Placówki oświatowe Punkt konsultacyjny Policja Prokuratura	według potrzeb	środki własne odpowiedzialnych za realizację
6.	Kompleksowa pomoc rodzinom , u których zastosowano nadzór kuratorski.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Policja GOPS Placówki oświatowe PPP	2018-2020	środki własne odpowiedzialnych za realizację
7.	Świetlica dla dzieci.	Urząd Gminy	rok dydaktyczny	budżet gminy

3. PRACA Z RODZINĄ W CELU ZAPOBIEGANIA SYTUACJOM KRYZYSOWYM.

Lp.	Formy i rodzaj działań	Odpowiedzialny	Okres realizacji	Źródło finansowania
1.	Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.	GOPS Placówki oświatowe GKRPA	2018 - 2020	w ramach obowiązków służbowych
2.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne.	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna PUP PCPR GOPS Placówki oświatowe Punkt konsultacyjny GKRPA Policja Prokuratura	według potrzeb	środki własne odpowiedzialnych za realizację
3.	Terapie i mediacje.	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna Mediatorzy sądowi Placówki terapii uzależnień Placówki służby zdrowia PCPR	według potrzeb	środki własne odpowiedzialnych

		GOPS Placówki oświatowe Punkt konsultacyjny Prokuratura		nych za realizację
4.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	GOPS PCPR Placówki oświatowe Policja Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	według potrzeb	w ramach obowiązków służbowych
5.	Stosowanie procedury Niebieskiej Karty w rodzinach, w których występuje przemoc domowa.	Instytucje i służby uprawnione do stosowania procedury Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2018-2020	w ramach obowiązków służbowych
6.	Pomoc rodzinom z problemem niepełnosprawności lub długotrwałej choroby jej członków m.in.: opieka nad chorym w domu, zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej, kierowanie do środowiskowego domu samopomocy, udział w warsztatach terapii zajęciowej, usługi opiekuńcze, nauczanie indywidualne, wczesne wspomaganie oraz zajęcia rewalidacyjno - opiekuńcze dla dzieci, dowóz dzieci do placówek kształcenia specjalnego, pomoc finansowa i rzeczowa, informacja o różnych, dostępnych formach pomocy.	GOPS Urząd Gminy PCPR Stacja Opieki Caritas Placówki służby zdrowia Placówki oświatowe PPP ŚDS WTZ PZdsOoN	2018-2020	środki własne odpowiedzialnych za realizację
7.	Prowadzenie systematycznej działalności motywowania do podjęcia leczenia odwykowego osób, u których istnieje podejrzenie o uzależnienie od alkoholu m.in.: prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie na badania przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatry) osób podejrzanych o uzależnienie w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania formy leczenia odwykowego. Wnioski do Sądu o leczenie odwykowe. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia. Motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii, do leczenia specjalistycznego.	GKRPA Biegli sądowi Placówki terapii uzależnień Placówki służby zdrowia Punkt konsultacyjny Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej GOPS	2018-2020	budżet gminy środki własne odpowiedzialnych za realizację

